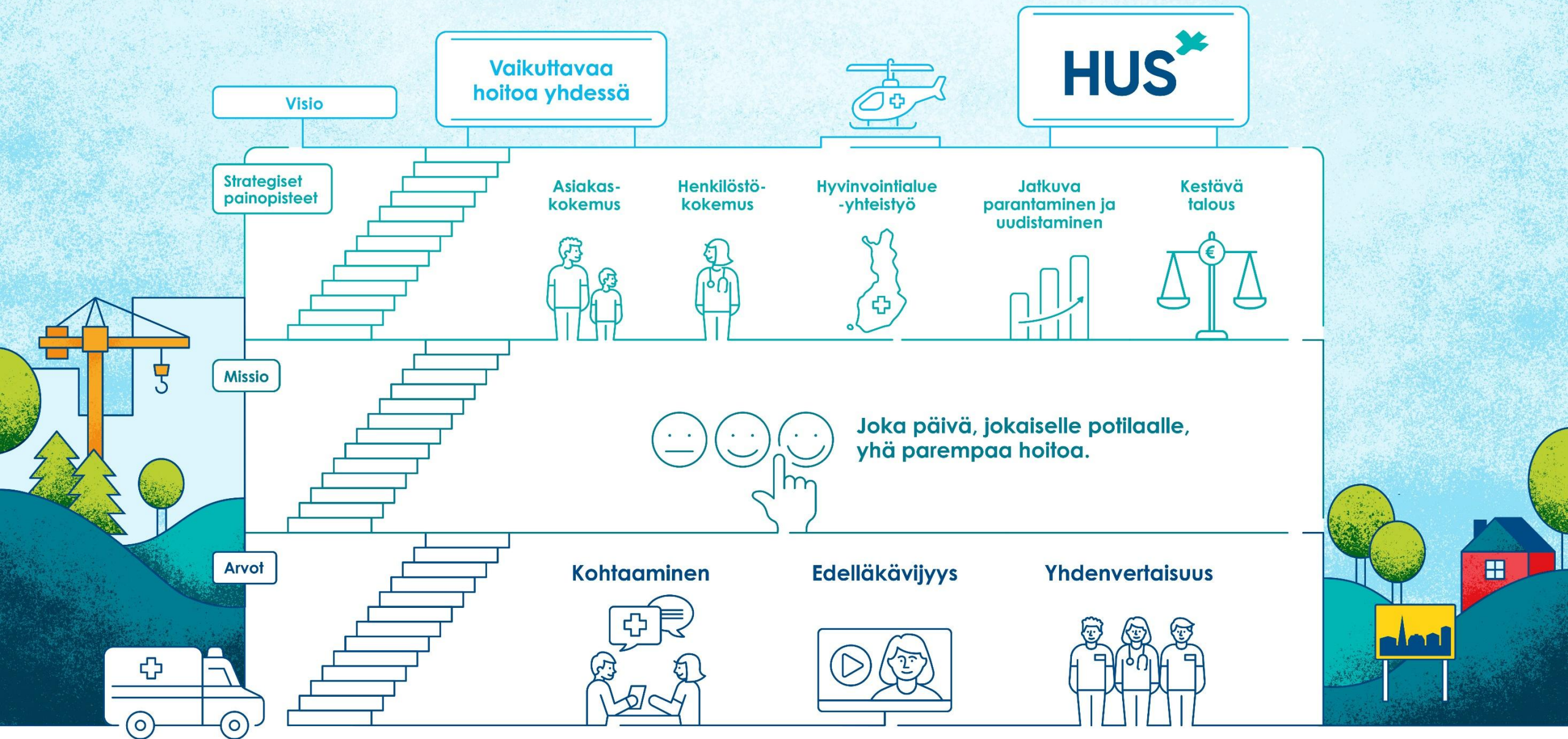

Sosiaali- ja terveystoimikunnan etäkuuleminen

HE 27/2026 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI
HYVINVOINTIALUEESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA
VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA ANNETUN HALLITUKSEN
ESITYKSEN (HE 189/2025 VP) TÄYDENTÄMISESTÄ

7.4.2026 Jari Finnälä

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- Uudenmaan erillisratkaisussa julkisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista vastaavat järjestäjinä Uudenmaan hyvinvointialueet (IUHVA, LUVN, VAKE ja Keusote), Helsingin kaupunki sekä HUS-yhtymä.
 - HUS-yhtymä on **Suomen suurin sote-organisaatio**, jossa työskentelee 27 000 ammattilaista ja jonka budjetti on noin 3,1 miljardia euroa.
 - Uudenmaan asukkaille tuotettavien palvelujen lisäksi HUS-yhtymällä on myös **valtakunnallisia vaativimman erikoissairaanhoidon vastuuta**, kuten elinsiirrot.
 - HUS-yhtymä on myös **yliopistosairaala**, jolla on laajat koulutuksen ja tutkimuksen vastuut yhdessä Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan kanssa. Rahoituslain **yliopistosairaalalisä ei kohdennu suoraan HUS-yhtymälle**.
- HUS-yhtymä on ainoa järjestämisvastuinen sote-toimija, joka **ei saa valtiolta suoraa rahoitusta**.
 - Valtion rahoitus on kanavoitu ensin edellä mainituille viidelle alueelle, jotka allokoivat osan saamastaan rahoituksesta HUS-yhtymälle **kiinteän kehyksen** muodossa.
 - **HUS-yhtymää sitovat kaikki hyvinvointialueita koskevat hyvinvointi- ja rahoituslain periaatteet** kuten alijäämien kattaminen.

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- Rahoituksen niukkuus on edellyttänyt HUS-yhtymältä määrätietoisia talouden säästötoimenpiteitä sekä vaikeita, muun muassa henkilöstöön ja palveluverkkoon vaikuttavia päätöksiä.
 - Syksyllä 2024 alkaneiden YT-neuvottelujen lopputuloksena HUS-yhtymästä väheni yhteensä 778 henkilötyövuotta, joista irtisanomisia oli 280.
 - HUS-yhtymän vuoden 2025 talousarvio sisälsi 140 miljoonan euron sopeutustoimet ja koko suunnittelukauden 2025–2027 osalta säästötavoite on yhteensä noin 500 miljoonaa euroa.
- HUS-yhtymä haki syksyllä 2024 lisääaikaa alijäämien kattamiseen, mutta lisääaikaa ei myönnetty.
- Tilinpäätöksen 2025 ennakkotietojen mukaan **HUS-yhtymä pääsi taloudellisiin tavoitteisiin vuonna 2025** ja pystyi ensimmäisenä julkisena sote-toimijana tasapainottamaan taloutensa ja **kattamaan aikaisempien tilikausien 2022–2024 alijäämät 141,7 miljoonaa euroa nykyisen hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla ja aikataulussa.**
- **HUS-yhtymän sopeutustoimet jatkuvat edelleen tiukasta kehysrahoituksesta johtuen.** Vuoden 2026 talousarvioon on sisällytetty 40 miljoonalla eurolla sopeutustoimenpiteitä. Vuosien 2027–2028 sopeuttamisohjelma on yhteensä noin 51 miljoonaa euroa.

ALIJÄÄMIEN KATTAMISTA KOSKEVAN MÄÄRÄAJAN JATKAMINEN

- Alkuperäinen esitys alijäämien harkinnanvaraisesta pidennyksestä 2027 tai 2028 loppuun asti.
- Alueiden parempi tulos 2025 vähentää jälkikäteistarkistuksen määrää koko valtion tasolla → alijäämien kattamisajan täydennysesitys 2029 loppuun asti (HE 27/2026) arvioidaan parantavan neljän alueen edellytyksiä omaehtoiseen sopeutukseen.
- Erityisesti **rahoituslain III vaiheen lausunnolla olleet muutosesitykset** ml. maaliskuun lopun päivitetyt vaikutusarviot aiheuttavat suurta epävarmuutta rahoituksen tulevaan tasoon ja aluekohtaiseen jakoon. Esitys ennakoi erityisesti **Uudellemaalle merkittävää rahoituksen vähentymistä** ja on aiheuttanut huolta **tarkoitushakuisesta rahoituksen kohdentamisesta heikommassa tilanteessa oleville alueille.**
 - Aikataulunmukainen onnistuminen sosiaali- ja terveydenhoidon uudistuksessa sekä huolellinen taloudenpito eivät saa johtaa rahoituksen lisäleikkaamiseen.
- **Alijäämien kattamisajan pidennyksen perustelu** lakiesityksessä pohjautuu käytännössä jo vanhentuneisiin painelaskelmiin ja niiden pohjalta tehtyihin **kustannusurasimulaatioihin ja sisältää huomattavaa epävarmuutta, joka myös lakiesityksessä on tunnistettu.**

ALIJÄÄMIEN KATTAMISTA KOSKEVAN MÄÄRÄAJAN JATKAMINEN

- Lyhyellä aikajänteellä tapahtuvat **ennakoimattomat muutokset** sekä lainsäädännössä että rahoituksen kohdentumisessa ovat **ongelmallisia organisaation pitkäjänteisen johtamisen ja toiminnan kannalta**.
 - Alijäämien kattamisajan pidennys yhdistettynä rahoituslain valmistelussa oleviin ennakoimattomiin muutoksiin herättää **vakavia huolia ja kysymyksiä lainsäädännön johdonmukaisuudesta** ja luottamuksesta lainsäädännön pysyvyyteen.
- Alijäämien kattamisen lisääajan **mahdolliset viiveet alueiden talouden tasapainottamis- ja sopeutustoimenpiteiden toimeenpanossa**.
- Mikäli alueille myönnetään alijäämien kattamiseen lisääaikaa vuosille 2027-2029, on niiden sitouduttava riittävän yksityiskohtaiseen tavoitesuunnitelmaan kustannuskehityksen suhteen.
 - Huomioiden tämä, **HUS-yhtymä kannattaa** alijäämien kattamisen aikataulun väliaikaista **kohdennettua pidentämistä 2027, 2028 tai 2029 vuoden loppuun yhtenäisten ja läpinäkyvien kriteerien perusteella**.

KIITOS! / TACK!

Jari Finnilä
talousjohtaja

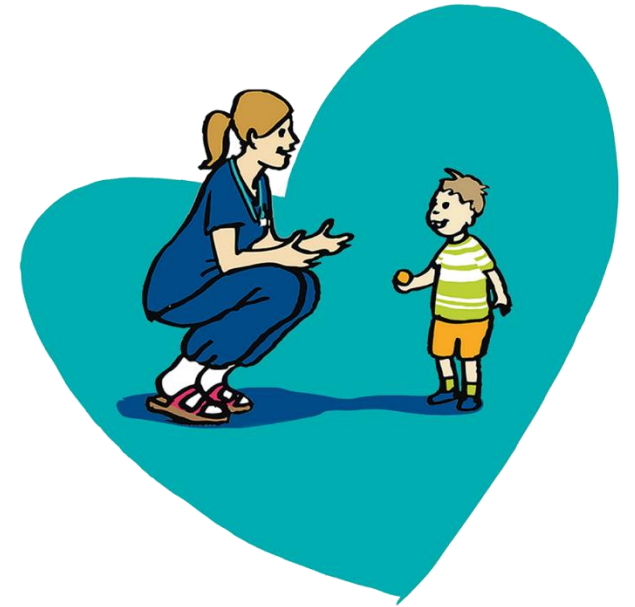
HUS, Yhtymähallinto

PL 100, 00029 HUS | Haartmaninkatu 2D, Helsinki

jari.finnila@hus.fi

040 522 9333

www.hus.fi

**Kohtaaminen
Edelläkävijyys
Yhdenvertaisuus**